

Nordiskt nätverk för vuxnas lärande

NVL:s Verksamhetsplan 2018

Inledning	sida 3
Insatsområden, aktiviteter, målgrupper och förväntade resultat	sida 5
1. Nordens dagordning för framtidens kompetenser: utveckling av formella och icke-formella kompetenser, validering av kompetenser	sida 5
1.1. Expertnätverket för validering	
2. Övergången mellan utbildningar och mellan utbildning och arbetsliv, samt kompetensutveckling i och för arbetslivet	sida 6
2.1. Nordiskt nätverk för vägledning	
2.2. Kompetensutveckling i arbetslivet	
3. Utveckling av vuxnas grundläggande färdigheter	sida 8
3.1. Expertnätverk för grundläggande färdigheter	
4. Kunskapsutveckling och analyssamarbete kring entreprenörskap, innovation och digitalisering.	sida 9
4.1. Ett nytt tvärnätverk för innovation och inkludering	
4.2.- 4.7. Nätverk aktiva inom kompetensutveckling av utbildare	
Uppdrag enligt mandatbrev:	
5. NVL och Nordplus samarbete	sida 12
6. Ordförandeskap i Nordiska ministerrådet	sida 13
7. Nordisk mötesplats för synergier med EU Agenda för vuxnas lärande	sida 13
8. Informations- och kommunikationsverksamhet	sida 13

Verksamhetsplan 2018

Inledning

NVL:s verksamhet finansieras av NMR och är en viktig del av att nå målen för Nordiska Ministerrådets vision för samarbete [”Norden – sammen er vi sterkere”](#). NVL:s arbete baserar sig på Nordiska Ministerrådets för utbildning och forskning (MR-U) program [”Kvalitet og relevans i uddannelse og forskning”](#).

NVL främjar tvärssektoriellt samarbete inom vuxnas lärande i Norden och skapar resultat som är relevanta för beslutsfattare, organisationer inom utbildning och arbetsliv, och det civila samhället. NVL är en dynamisk nätverksorganisation som synliggör innovativa resultat från nordiska nätverk och arbetsgrupper i relation till nordiskt prioriterade teman och insatsområden. Rekommendationer och resultat från nordiska nätverk förmedlas till ÄK-U och andra beslutsfattare i Norden som underlag för policyutveckling och implementering av strategier för livslångt lärande såväl på ett nordiskt som på ett nationellt plan. Utvecklingsarbetet inom NVL involverar ett stort antal samarbetspartners och ger aktörerna inom vuxnas lärande möjligheter för kontinuerligt erfarenhetsutbyte och inspiration genom lärande exempel. NVL:s nätverk samarbetar på nordisk nivå och säkerställer att nationella utvecklingsfrågor lyfts fram och att lösningar utvecklas i samarbete. De nordiska resultaten kan därför föras tillbaka till nationella och lokala samhällen, och organisationer.

Insatsområden

NVL:s verksamhet bidrar till implementeringen av Nordens dagordning för framtidens kompetenser genom stöd till utveckling av valideringssystemen i de nordiska länderna och genom kvalitetsutveckling av valideringspraxis.

NVL stödjer utveckling av karriärhanteringskompetenser som hjälper vuxna i deras val av utbildning, övergång mellan utbildningar eller mellan utbildning och arbetsliv.

NVL:s satsning på resultatförmedling och synliggörande av lärande exempel inom området inkludering och integration stödjer beslutsfattare och organisationer inom vuxnas lärande i deras arbete med nyanlända och säkrar fortsatt demokratisk och hållbar utveckling av välfärdssamhället i Norden.

NVL:s insatser för kompetensutveckling främjar en inkluderande och innovativ vuxenutbildning av god kvalitet och främjar livslångt lärande för alla. NVL utvecklar facilitatorkompetenser för dem som arbetar med vuxnas lärande och testar innovativa modeller för kompetensutveckling av utbildare och ledare. NVL styrker särskilt utsatta grupper genom vuxnas lärande, främjar entreprenörskap och utvecklar vuxnas digitala kompetenser, samt vidareutvecklar pedagogik och ledarskap som bidrar till hållbar utveckling.

Under 2018 ska NVL:s verksamhet fokusera på följande teman: innovation, entreprenörskap och inkludering i vuxnas lärande, lärande i och för arbetslivet, erkännande av formella och informella kompetenser, flexibilitet i utbildningar och vägledning, samt kompetensutveckling av vuxenutbildare.

NVL:s målsättningar

- NVL skall främja utvecklingen och implementeringen av strategier för livslångt lärande och kompetensutveckling inom olika områden av vuxnas lärande i de nordiska länderna
- NVL skall bidra till utvecklingen av de nordiska utbildningssystemen genom att förstärka policy-dialogen med MR-U/EK-U och beslutsfattare samt samarbeta med det roterande ordförandeskapet för Nordiska Ministerrådet
- NVL skall bidra till personlig utveckling och demokratiskt deltagande genom olika former av vuxnas lärande
- NVL skall tillsammans med Nordplus främja dialogen och samspelet med ramprogrammet Nordplus Vuxen
- NVL skall främja samarbetet mellan civilsamfundet och arbetslivet, i synnerhet folkbildningen
- NVL skall informera strukturerat och strategiskt om erfarenheter och resultat av det nordiska samarbetet kring vuxnas lärande på ett nordiskt och internationellt plan, i det senare fallet med ett speciellt fokus på Europa.

Struktur för verksamhetsplanen

NVL:s verksamhetsplan är uppbyggd runt insatsområden, målsättningar, och NVL:s uppdrag enligt mandatbrevet. Verksamhetsplanen beskriver de förväntade resultaten som ska uppnås innan slutet av året genom NVL:s nätverk inom varje insatsområde. Verksamheten beskrivs också i relation till specifika målgrupper. Konkreta förväntade resultat har satts upp för varje nätverk. Dessa skall alla bidra till att nå NVL:s huvudmålsättningar och till att implementera MR-U:s strategi på följande sätt:

- Nätverken beskriver vilket kunskapsunderlag de skapar genom samarbete på nordisk nivå och hur den används av nätverksmedlemmar, deras organisationer och de målgrupper nätverken och NVL jobbar med i olika länder;
- Nätverken testar och analyserar hur nya kunskaper kan tillämpas och presenterar metoder och innovativa lösningar för hur de kan anpassas och användas på lokal eller nationell nivå;
- Nätverken producerar förslag och rekommendationer för implementering och användning av ny kompetens i olika sammanhang och arenor. Detta görs för att stödja politiska beslutsprocesser inom vuxnas lärande, utveckla yrkesrelaterad praxis, och för att bidra till personlig utveckling av medborgare i Norden.

Detaljerade nätverksplaner är kopplade till prioriterade insatsområden och presenteras på respektive nätverks webbsida på nvl.org. Dessa planer beskriver nätverkens arbetsmetoder, förväntade resultat och mötesplaner. Nätverksplanerna beskriver konkret hur respektive nätverk bidrar till att nå NVL-mål på nordisk och nationell nivå. NVL rapporterar resultaten till ÄK-U enligt verksamhetsplan och administrativa indikatorer.

NVL:s organisation

NVL lägger stort fokus på förmedling och kommunikation. NVL arbetar internt inom organisationen och med alla nätverk för att säkra relevanta resultat. Det nordiska samarbetet synliggörs genom nätverkande och förmedlingsaktiviteter. NVL siktar på en öppen dialog med olika miljöer genom NVL:s mötesplatser enligt målsättningen som initierades av samlivsministrarna 2014 (*Nytt Norden*), och som följs upp genom initiativet Nytt Norden 2.0.

Insatsområden, aktiviteter, målgrupper och förväntade resultat

1. Nordens dagordning för framtidens kompetenser: utveckling av formella och icke-formella kompetenser, validering av kompetenser.

Syftet med NVL:s arbete

Validering av tidigare informellt och icke-formellt lärande blir hela tiden viktigare för att klara omställningen inom arbetslivet där många yrkesområden saknar behörig personal. Inom den högre utbildningen behöver validering uppmärksammas och kopplingen mellan arbetet med kompetensbeskrivningar och kvalifikationer diskuteras. Hur olika kompetenser beskrivs i kvalifikationsramverk som sedan ges erkännande är en fråga som kan kopplas till arbetet med referensramarna inom NQF (*National Qualifications' Framework*). NVL fokuserar här på system- och strukturnivå genom implementeringen av Roadmap 2018. Metodutvecklingen stöds genom en fortsatt satsning på ValiGuide-tjänsten.

1.1. **Expertnätverket för validering** bidrar till att utveckla validering av hög kvalitet. EU har rekommenderat att samtliga länder inom unionen senast 2018 skall ha en nationell struktur för validering på plats. Därför vill nätverket åter uppmärksamma rapporten [”Roadmap 2018 – validation and the value of competences”](#). Rapporten kan användas för att ge en bild av vad som är på plats inom valideringsområdet och vad som behöver utvecklas ytterligare. Under 2018 arbetar expertnätverket med att förfinas rapportens benchmarking-upplägg så att den kan utgöra en grund för att ge en helhetsbild av infrastrukturen i ett land eller region. Nätverket ser möjligheter att använda rapporten på nationella möten och vid ett nordiskt seminarium för en analys av **infrastrukturen för validering** som är på plats och beskrivning av vad som behöver förbättras i respektive land. Rapporten riktar sig i huvudsak till beslutsfattare och policymakers.

1.2. Expertnätverket vill fortsätta att fokusera på arbetet med kvalitet och legitimitet i valideringsprocessen genom att följa upp resultaten av forskningsprojektet om kvalitet i validering (2015-2017) och

sprida resultaten bland de som arbetar med validering i Norden. I Sverige diskuteras ett samarbete mellan Skolverket och NVL för att dels se över kvalitetsmodellens innehåll kopplat till svensk kontext och dels starta en satsning på regionala workshops för organisationer som arbetar med validering där kvalitet i valideringsprocessen kommer i fokus. Expertnätverket arbetar med spridning av innehållet (metoder och verktyg) i den framtagna nordiska digitala plattformen [Valiguide för att stödja lärare, handledare och studie- och yrkesvägledare](#) som arbetar med validering.

1.3. Under 2018 kommer nätverket att arbeta med frågorna kring kompetens och kvalifikationer och utifrån dessa diskussioner planera för vidare verksamhet som t.ex. arbetsseminarier / hearings med andra nationella och nordiska experter där olika perspektiv på frågan kan lyftas, diskuteras och utvecklas vidare av expertnätverket.

1.4. Nätverket planerar att genomföra ett nordiskt seminarium under 2018 med utgångspunkt i benchmarking, diskussion om infrastrukturen för validering, samt forskningsprojektet om kvalitet i validering.

2. Övergången mellan utbildningar och mellan utbildning och arbetsliv: utveckling av karriärhanteringskompetens, samordning av vägledningstjänster, utveckling av arbetsplats som arena för lärande, samt kompetensutveckling i och för arbetslivet

Syftet med NVL:s arbete

NVL är med och förbättrar samordningen av vägledningen mellan utbildnings- och arbetsförvaltningen i Norden vilket stödjer individers övergång mellan utbildning och arbetsliv. NVL fokuserar på vuxnas möjligheter att utveckla sina karriärkompetenser och ser karriärutveckling som en livslång process. NVL:s verksamhet skapar kunskapsunderlag kring systemen och modeller som främjar effektiv kompetensutveckling för vuxna och inspirerar till en mer flexibel kompetensutveckling i och för arbetslivet.

2.1. Nordiskt nätverk för vägledning

fortsätter erfarenhetsbytet kring uppföljning av rapporten ["Samordningen av vägledningen i de nordiska länderna, Färöarna, Grönland och Åland"](#). Nätverket skall etablera kontakt med nordiska representanter i CEDEFOPs arbetsgrupp som arbetar med vägledningsdatabasen CareersNet. Denna databas är ett stödverktyg för livslång vägledning och karriärutbildning. Samarbetet skapar synergi och informationsutbyte för kartläggning av utvecklingen och samordningen av **vägledningstjänster** i Norden.

2.1.1. Nätverket skall fokusera på **vägledningens roll i validering** och för kompetensutvecklingen i och för arbetslivet. NVL:s rapport ["Kompetens ur ett arbetslivsperspektiv"](#) (2017) skall användas som underlag inom vidare samarbete mellan NVL:s nätverk för vägledning och validering. Samarbetet skall konkretiseras genom nationella referensgruppsmöten med arbetslivsrepresentanter och valideringsexperter.

Referensgrupper bildas i Finland, Sverige och Island under 2018.

2.1.2. Resultaten från arbetsgruppen för IKT och vägledning används under 2018 för att utveckla **strategier för livslång vägledning**

på Åland, Färöarna och Grönland och skall bidra till ökad tillgång till vägledningstjänsterna. Ett möte för beslutsfattare och organisationer med ansvar för vägledning från tre självstyrande områden organiseras i Nuuk i 2018. Resultaten från mötet används av vägledarnätverket.

2.1.3. Nätverket skall synliggöra nordiska erfarenheter på en internationell konferens "A Need for Change" den 2–4 oktober 2018 i Göteborg som arrangeras av *International Association for Educational and Vocational Guidance*, IAEVG.

2.2. Kompetensutveckling i och för arbetslivet (arbetstitel)

NVL har haft fokus på vuxnas kompetenser och kompetensutveckling från olika perspektiv, t.ex. Tänk tank om framtidens kompetenser (2005-2008), analys av framgångsfaktorer inom kompetensprojekt i Norden (2009-2012) och nätverket Kompetens från arbetslivets perspektiv (2016-2017). NVL skall undersöka behov för och möjligheter för etablering av ett nytt nätverk inom kompetensutveckling för att ta arbetet i Norden vidare och utöka individens och arbetslivets möjligheter för kontinuerlig och flexibel kompetensutveckling. Bakgrunden kommer bland annat från

rekommendationer i P. Nielsons rapport om *strategiskt genomlysning av nordisk arbetsmarknad* (2017) som efterlyser nya modeller för organisering av kompetensutveckling som främjar vuxnas konkurrenskraft och mobilitet i arbetslivet. Dessutom medför den fjärde industrirevolutionen nya utmaningar på både global och nordisk nivå.

2.2.1. Erfarenheter från LPA-projektet *Grundläggande färdigheter i och för arbetslivet* (2017) visar ett behov för bättre samförstånd mellan utbildning och arbetsliv kring dokumentation och godkännande av nyckelkompetenser. Det behövs en dialog kring metoder och modeller som kan kommunicera kompetensstandarder till både arbetsliv och utbildningssektorn i Norden.

Det nya nätverket skall:

- Skapa bättre kunskapsunderlag kring systemen och modeller som främjar effektiv kompetensutveckling för vuxna. Nätverket skall analysera och jämföra metoder som används i flera nordiska länder och identifiera faktorer som är avgörande för effektiv kompetensutveckling i arbetslivet.
- Främja utveckling av formella och informella kompetenser genom erfarenhetsutbyte och förmedling av modeller som används i Norden för att utveckla, synliggöra och erkänna

nyckelkompetenser i arbetslivet och genom diskussion kring ett kvalifikationsramverk för nyckelkompetenser

- Stödja strategisk utveckling av kompetensutvecklingspolitik i nordiska länder

2.2.2. Ett av NVL:s uppdrag är att främja dialog mellan utbildning och arbetsliv.

Därför planerar NVL att invitera representanter från arbetsmarknadens parter och från utbildningssektorn till nätverket. Exempel på organisationer i Norden som kan delta i arbetet:

- Organisationer med ansvar för utveckling av nationell kompetenspolitik, t.ex., Kompetanse Norge, Arbetslivets utbildningscenter i Island;
- Organisationer som har ansvar för kompetensutveckling inom offentlig sektor som Starfsmennt i Island, Kompetencesekretariatet i Danmark, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL);
- Nordens Fackliga Samorganisation (NFS);
- Fackföreningar och arbetsmarknadens parter som t.ex. branschorganisation SKTC i Sverige, Virke i Norge och motsvarande i de övriga nordiska länderna;
- Utbildningsorganisationer som arbetar med yrkesutbildningar och validering, t.ex. Axxell i Finland

3. Utveckling av vuxnas grundläggande färdigheter och koppling till EU Skills Agenda

Syftet med NVL:s arbete

MR-U:s samarbetsprogram från 2015 pekar på behovet av att analysera de centrala utmaningar som finns inom utbildningsområdet för att vuxna medborgare ska få de nödvändiga grundläggande färdigheter som krävs för att Norden ska kunna fortsätta vara en ledande välfärdsregion. NVL har beslutat att låta PIAAC-undersökningen och dess resultat utgöra en grund för det fortsatta arbetet med grundläggande färdigheter men också adressera behovet av att öka kontakten mellan utbildningssektorn och arbetslivet och ha ett bredare perspektiv när det gäller nyckelkompetenser.

3.1. Expertnätverket för grundläggande färdigheter har valt att 2018 prioritera den grundläggande digitala kompetensen. Nätverket riktar sig både till de som deltar i olika utbildningar och program med fokus på vad de behöver av grundläggande digital kompetens, samt vad **de som undervisar** behöver för kompetenser för att klara sitt uppdrag på ett bra sätt. En utgångspunkt för arbetet är att ringa in vad vi idag menar med digital kompetens inom området grundläggande färdigheter. För att klara detta behöver nätverket se över hur det regleras inom varje land och sedan analysera likheter och skillnader mellan de nordiska länderna. På så sätt hoppas nätverket kunna avgöra vad som är väl fungerande innehåll och metoder inom området och lyfta fram detta arbete i **rekommendationer för både anordnare och på systemnivå**.

3.2. För att säkerställa relevans behöver nätverket bjuda in till dialogseminarier med olika målgrupper av skollärare och lärare som arbetar med grundläggande färdigheter för vuxna i Norden. Nätverket börjar med att studera förhållandena inom den formella utbildningen. Man kommer också att se över vad som görs inom folkbildningen och arbetslivet.

3.3. Nätverket träffar representanter från arbetsgruppen inom NVL som arbetat med kompetenser inom arbetslivet för att se hur resultaten från denna grupp kan inlemmas i nätverkets fortsatta arbete.

4. Kunskapsutveckling och analyssamarbete kring entreprenörskap, innovation och digitalisering: kompetensutveckling av utbildare

Syftet med NVL:s arbete

Det nordiska samhället kännetecknas alltmer av en utveckling som innebär större mångfald och diversitet. Den resulterande komplexiteten utmanar sammanhållningen både i civilsamhället och i arbetslivet. Samtidigt utmanas alla nordiska länder av en ökad globalisering. Detta sätter teman som klimat, migration och konkurrens på arbetsmarknaden högt på agendan. Därför finns ett behov av att hitta nya sätt att arbeta med lärande och kompetensutveckling för att se till att medborgarna, anställda, företag och organisationer kan möta den ökade mångfalden, snabba förändringar och efterfrågan på nya lösningar. NVL ser mångfald som en resurs. Därför stöds samarbete mellan olika yrkesgrupper i vuxenutbildningsorganisationer, mellan organisationer och företag, och mellan forskning och praxis. Detta samarbete säkerställer att kompetens, kunskap och erfarenhet användas för att skapa innovativa, inkluderande och hållbara lösningar inom vuxnas lärande som svar på komplexa utmaningar.

4.1. NVL initierar **ett nytt tvärnätverk för innovation och inkludering, som fokuserar på kompetensutveckling för undervisare** och andra som arbetar med vuxnas lärprocesser för att utnyttja resurser och kompetenser på ett effektivt sätt, dela gemensamma intressen och skapa mervärde genom tvärgående samarbete och synergi mellan aktiviteter. NVL vill facilitera en konsultationsprocess mellan flera existerande nätverk och arbetsgrupper för att diskutera och synliggöra utvecklingspotentialen med tvärvetenskapliga nätverk och oberoende aktivitetsgrupper. Målsättningen är att skapa en arbetsstruktur som inkluderar olika erfarenheter inom kompetensutvecklingsområdet, visar respekt och säkrar delaktighet och inflytande från olika temaområden. Det nya nätverket skall komplettera, inte ersätta existerande nätverk. Nätverksrepresentanter skall diskutera ämnet i sitt eget nätverk som förberedelse och ge inspel till innehåll, form, avgränsning av teman som kan bilda en gemensam arbetsgrund för tvärnätverket. Under året ordnas nätverksmöten och utvecklingsaktiviteter med olika former för

kompetensutveckling av vuxenutbildare som beskrivs i punkterna 4.2.- 4.7.

4.2. Resultat och rekommendationer från pilotprojekt om Transformativa lärandecirklar som modell för kompetensutveckling (2015-2017) skall användas för att vidareutveckla och kvalitetssäkra detta arbetssätt med nya organisationer och målgrupper. Två nya lärandecirklar etableras och involverar flera nivåer: ledare, lärare, och lärande.

4.3. Resultat av och rekommendationer från [To-Do-metodiken](#) och seminarier (2016-2017) som främjar entreprenörskap och inkludering skall implementeras i nya områden där behovet för stöd till särskilt utsatta är störst. [Resultat](#) såsom modeller och innovativa vuxenpedagogiska lösningar som är inkluderande, bidrar till etablering i arbetslivet, främjar deltagande i vuxnas i lärande och civilsamhälle - från LPA-projektet (2017) skall integreras i detta arbete. En handbok för implementering av Transformativa lärandecirklar och användandet av To-Do-metodiken skall tas fram som **ett stödmaterial till ledare och lärare** inom organisationer som vill arbeta

med kollaborativa och samskapande lärprocesser.

4.4. Nätverket för hållbar utveckling vill fokusera på möjligheter att utvidga och inspirera deltagare i [två genomförda pilotkurser](#) "Nordisk utdanning for bærekraftig udvikling" (2015-2016) till ett större och ännu öppnare nätverk. Syftet är att öka den transformativa effekten (större spridning, fördjupning och hastighet) av de hållbarhetsåtgärder som görs runt om i Norden; nationellt och på tvärs av landsgränser. Nätverket vill bjuda in till workshops, dela med sig av exempel och erfarenheter, samt bidra med **kunskap och expertis att arbeta med de Globala målen 2030 för hållbar utveckling på ett pedagogiskt sätt i organisationer och institutioner för vuxnas lärande** och i lokalsamhället. Genom mötesplatserna kommer nätverket att stärka och utveckla samarbetet mellan formellt och icke-formellt lärande i utbildningsorganisationer, föreningar och arbetslivet.

Nätverket planerar för ett projekt som skall undersöka hur utbildningsorganisationer och myndigheter arbetar med de globala målen, vilka utmaningar som finns och vilken typ av pedagogisk kunskap som behövs för att uppnå målen. Projektet tar avstamp i utvärderingen av de två pilotkurserna. Nätverket skall undersöka om det finns önskemål om typ av certifiering som dokumentation.

4.5. Nätverk inom IKT och pedagogik – Distans skall arbeta vidare med frågan om vad **vuxenlärare** behöver att veta och kunna om digitalisering, teknologi och pedagogiska metoder för att kunna **använda sådana verktyg i sin undervisning**. Nätverket vill bidra med kunskap (genom lärande exempel, undersökningar och metodsamlingar) om hur lärande innehåll och teknologi kan

kombineras i lärandemodeller för alla inom vuxnas lärande.

4.5.1. Nätverket skall förmedla kunskap om metoder för att inkludera, motivera och engagera deltagare som har utvecklats inom [Nordplus-projektet](#) om *Lurkers/Silent Learners* till praktiker inom vuxnas lärande genom seminarier på Island och Färöarna och genom att marknadsföra och sprida projektrapporten.

4.5.2. Några nätverksorganisationer deltar i det nya Nordplus-projektet "*Presence at a distance*" som undersöker långsiktiga effekter, läroinslag och utmaningar inom en rad projekt i distansundervisning. Projektet skall också kartlägga resultat och långsiktiga effekter av ett tidigare projekt om utbildning för lokal utveckling i glesbygden.

4.6. Nätverket för undervisning i fängelse har överblick över utbildningsverksamheten i fängelser i respektive land i Norden. Nätverket identifierar nödvändiga utvecklingsområden och sörjer för kontinuerligt informations-, kunskaps- och erfarenhetsutbyte, vilket kan bidra till den fortsatta utvecklingen i respektive land. Syftet med utvecklingsarbetet är bl.a. **att skapa bättre förutsättningar för en lyckad anpassningsprocess efter en straffperiod**. Nätverket använder sin samlade kompetens och erfarenhet för att initiera och koordinera arbetsgrupper inom angelägna utvecklingsområden. Två arbetsgrupper beräknas pågå under ett år. 2017 initierades en arbetsgrupp kring IKT och utbildning i fängelse, arbetsgruppen fortsätter 2018. Under 2018 initieras nästa tema, vägledning för intagna i fängelse. NVL:s övriga nätverk bidrar med expertis kring teman som väljs som insatsområden för utbildning inom kriminalvården.

4.7. Målgruppen för nordiska Alfarådet är vuxna med kort eller ingen skola, som inte har några nordiska språk som modersmål. Alfarådet arbetar för att stärka målgruppens grundläggande färdigheter och kunskaper för aktivt deltagande i samhället och på arbetsmarknaden. Detta görs genom att kommunicera och utveckla färdigheter som nätverket anser nödvändiga för lärare och institutioner som arbetar med grundläggande färdigheter.

4.7.1. Alfarådet skall organisera lokala seminarier och **vidareutbildningar för lärare**, där Alfarådets

[Kompetensbeskrivning av lärare i grundläggande litteracitet för vuxna med andra modersmål än de nordiska](#) följs upp genom konkreta utvecklingsområden:

- Digital literacitet skall utvecklas med hjälp av en [IKT-baserad resurs](#), Alfagodigital, som Alfarådet har utvecklat 2017 som stödmaterial för lärare
- Muntliga kommunikativa färdigheter utan skriftligt stöd skall utvecklas med hjälp av ett banbrytande språkprogram utformat för vuxna, baserat uteslutande på bilder och ljud: [Vi snakker](#) Programmet är skapat skapat i Norge och finns i norsk, svensk och finsk version.
- Alfarådet skall utveckla stöd för vidareutbildning av alfalärare inom tema ”matematik i vardagen” i samarbete med forskare Marianne Eek från ... Materialet beräknas vara klart till en nordisk konferens i

Helsingfors 2019 och skall diskuteras på flera nordiska mötesplatser, bl.a. på seminarium på Färöarna, hösten 2018.

4.7.2. Alfarådet skall bidra till kompetensutveckling för nya medborgare och arbetstagare genom att stödja lärare genom vidareutbildning och spridning av didaktiskt material, t.ex.:

- till lärare i svenska som andraspråk på grundläggande nivå som arbetar med målgruppen vuxna med kort eller ingen skolbakgrund som behöver stöd till läs-och skrivinlärning:
<https://www.skolverket.se/skolutveckling/larande/litteracitetsutveckling>.
- till lärare i Finland som arbetar med grundläggande utbildning för vuxna, lärare inom det fria bildningsarbetet och arbetsförvaltningens integrationsutbildning som gäller läs- och skrivundervisning.

4.7.3. Alfarådet planerar den nordiska konferensen 2019 för utbildare och ledare i utbildningsorganisationer. Konferensen skall utvidga det **nordiska kunskapsunderlaget** om modeller och metoder inom litteracitetsundervisning som främjar både anställningsbarhet och skapar ett meningsfullt och värdefullt liv hos målgruppen, samt stärker elevernas självförtroende. Konferensen synliggör verksamhet som är relevant inom FN:s Agenda 2030, särskilt mål 4 om *likvärdig utbildning av god kvalitet för alla*.

5. Samarbete med Nordplus

Syftet med NVL:s arbete

Samarbetet skall aktivt bidra till att resultat och erfarenheter från Nordplus-projekt synliggörs, används och blir omsatta till kompetensutveckling för att gagna vidareutvecklingen av de nordiska utbildningssystemen. Detta samarbete förbättrar möjligheterna för att synliggöra såväl projektresultat som arbetsprocesser inom nordiska samarbetsprojekt. På så sätt skapar vi ett viktigt underlag för erfarenhetsutbyte och lärande som hjälper nya projekt att lyckas bättre.

5.1. NVL och Nordplus identifierar tillsammans insatsområden som organisationer inom vuxnas lärande anser viktiga att vidareutveckla i samarbete och förmedlar detta till beslutsfattare på nordisk nivå.

5.2. NVL informerar om projektresultat på webben, i nyhetsbrevet, genom synlighet på relevanta temasideor, i NVLs podcast och genom DialogWeb-artiklar. Behovet för tematiska tryckta publikationer (som Dialog Special 2017 om kompetensutveckling för lärare) utreds. Projektansvariga inbjuds och uppmanas att använda NVL för att förmedla projektresultat genom att delta i NVL:s seminarier och konferenser. Projekten erbjuds också kommunikationsstöd och synlighet i sociala medier. NVL:s nätverk synliggör projektresultat genom samarbetsaktiviteter när det är relevant och passar tematiskt.

5.3. Projektresultat ingår i NVL:s utvecklingsarbete och förmedlas genom NVL:s nätverk:

- **Nordiskt nätverk för vägledning** samarbetar kring resultatspridning med Nordplus Horizontal-projektet "[Vägledare i samverkan](#)". Projektet fokuserar på samarbete mellan utbildning, vägledning och arbetslivet samt vägledning på en föränderlig

arbetsmarknad.

- **Distans** implementerar rekommendationer från Nordplus-projektet "[Lurkers / Silent Learners](#)" och marknadsför projektrapporten.

- **Expertnätverket för validering** har vidareutvecklat en [modell för kvalitetsutveckling](#) inom validering och säkrar implementeringen av resultat från aktionsforskning (2016-2017) som har testat och vidareutvecklat kvalitetsmodellen.

5.4. NVL deltar i informationsmöten och kontaktseminarier som Nordplus Vuxens administrator arrangerar och presenterar aktuella nordiska rapporter, undersökningar och utvecklingsarbete inom NVL:s nätverk som kan inspirera till nya projekt inom Nordplus Vuxen. Material från och om NVL distribueras till nationella och regionala infotillfällen för Nordplus enligt överenskommelse. NVL deltar i nationella och regionala infotillfällen enligt överenskommelse och i mån av möjlighet.

5.5. NVL och Nordplus evaluerar effekterna av och behov för tematiska satsningar (t.ex. fokus på vuxenlärarkompetenser genom en samarbetskonferens (2017) och publikation) för att engagera fler och nya målgrupper i nordiskt samarbete och initiera projektansökningar.

6. Ordförandeskap i Nordiska ministerrådet

Sverige har valt tre teman för sitt program för Nordiska Ministerrådets arbete under 2018 och vill arbeta för ett mer inkluderande, innovativt och tryggt Norden under nästa år. NVL:s insatser bidrar till kontinuerlig utveckling av metoder och systemen inom vuxnas lärande, och stödjer

implementering av innovativa lösningar som öppnar bättre och fler möjligheter för lärande och aktivt deltagande. NVL:s nätverk vill skapa kunskapsunderlag och bidrar till aktiviteter under det svenska ordförandeskapet i 2018 enligt önskemål och förfrågan från ordförandeskapet.

7. Nordisk mötesplats för synergier med EU Agenda för vuxnas lärande

Nordisk Mötesplats 2018

En tvärssektoriell nordisk mötesplats för institutioner som har utsetts till nationella samordnare för EU:s Agenda för vuxnas lärande, NVL-koordinatorer och NVL:s värdorganisationer, samt nordiska EPALE koordinatorer arrangeras i mars 2018 i samarbete mellan Skolverket och NVL. Målsättning är att skapa synergier mellan EU:s Agenda och nordiska prioriteringar inom vuxnas lärande. Mötet skapar

möjlighet för:

- erfarenhetsutbyte kring resultat av de olika nordiska projekten för implementering av EU:s Agenda för vuxnas lärande och formulering av ev. uppdrag för vidare arbete inom NVL:s nätverk;
- presentation av strategier i Norden för implementering av EU Skills Agenda;
- diskussion kring regelbundet informationsutbyte mellan Norden och EU genom NVL och EPALE.

8. Informations- och kommunikationsverksamhet

8.1. NVL fortsätter att ge ut ett elektroniskt nyhetsbrev. Nyhetsbrevet utkommer 11 gånger under 2018. Brevet marknadsförs aktivt via sociala medier, främst twitter och facebook, med målsättningen att öka antalet prenumeranter med 10% under 2018. Nyhetsbrevet kompletteras med tematisk information under 2018. Prenumeranterna kan välja vilka av NVL:s temaområden de är speciellt intresserade av. Under året erbjuds de webinarier, pressmeddelanden, information om tematiska seminarier och träffar, samt nyheter kopplade till temat. Detta görs för att identifiera våra målgrupper bättre och ge dem mer relevant information.

8.2. NVL är aktivt på sociala medier eftersom det är där en stor del av våra användare idag rör sig. NVL:s närvaro på twitter, facebook, instagram gör det möjligt att nå ut till större målgrupper, och blir därför ett komplement till våra webbsidor, blogg, podcast, nyhetsbrev och publikationer. Vi delar och skapar material som är optimerat för respektive mediekanal.

8.3. DialogWeb publicerar i genomsnitt 1 artikel/vecka. Innehållet kommer från hela Norden. NVL lyfter fram intressanta personer inom vuxnas lärande, intervjuar deltagare, presenterar goda projektresultat och analyserar samt behandlar nordisk och nationell utbildningspolitik.

Större konferenser där NVL medverkar dokumenteras med DialogWeb-artiklar och/eller en podcast och alla presentationer sprids via Slideshare. Alla större arrangemang har en egen kommunikationsplan och #-tags. NVL sänder ut keynotes och annat av intresse via Facebook live i mån av möjlighet och tillstånd. Det sociala medieflödet samlas upp i en Storify-ström. Samarbetet med NMR:s informationsavdelning fortsätter med 2-3 pressmeddelanden kring NVL:s viktigaste arrangemang eller resultat. Under 2018 diskuteras ett fördjupat tematiskt samarbete kring kommunikation med NMR samt andra nordiska nätverk.

8.4. Video är alltjämt det snabbast växande formatet på sociala medier. I tillägg till direktsändningar från större arrangemang vid facebook live utvecklar NVL sin youtube-kanal under 2018. Alla nätverk presenteras via en kort video som också syns på nätverkets webbsida. Kanalen profileras och optimeras grafiskt och innehållsmässigt.

8.5. NVL fortsätter att utveckla NVL-bloggen till ett självständigt verktyg med veckovisa inlägg från en extern grupp av bloggare från hela Norden. Under 2018 satsar NVL på att aktivt marknadsföra bloggen och locka fler läsare. Inläggen tematiseras för att passa in mot NVLs nätverk, som också inviteras att blogga.

8.6. NVL producerar åtminstone en podcast/nätverk under 2018, efter diskussion med nätverken om tema, innehåll och tidpunkt. Podcast-formatet utvecklas och podden marknadsförs aktivt, med målet att öka antalet lyssnare med 10% jämfört med 2017.

8.7. Alla NVL:s rapporter förses med QR-koder och publiceras både som PDF och online, via publiceringsverktyget ISSUU. Under 2018 erbjuder NVL också webinarier i samband med utgivningen varje rapport. Detta görs för att öka intresset och initiera diskussion kring rapportens innehåll och resultat. Rekommendationer från nordiska rapporter förmedlas till NMR och ÄK-U.

8.8. Under 2018 fortsätter NVL att producera infografik kring centrala nätverksresultat. Under 2018 kommer alla nätverk att få minst en infografik.

8.9. NVL fortsätter samarbeta med de nordiska EPALE-koordinatorerna för att öka synligheten av arbetet med vuxnas lärande i Norden och de nordiska länderna. Rapporter, resultat och evenemang matas regelbundet in i EPALEs system. NVL initierar en diskussion om fördjupat arbete, till exempel med gemensamma webinarier, online chats, och utreder möjligheten att producera regelbundna blogginlägg till EPALE. Samarbetet kring översättning av utvalda NVL-rapporter till olika språk fortsätter. Integrationen av EPALE-resurser i NVLs webbplats fortsätter.

8.10. NVLs kommunikationsplan uppdateras 2018 för att reflektera de verktyg, metoder, målgrupper och målsättningar som NVL har för kommunikation. Insatser på sociala medier, social reach, mätmetoder, kopplingen till nätverken samt metoder för ökad synlighet i varje nordiskt land är centrala frågeställningar som tillkommit sedan den förra planen gjordes upp.